

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 3487, interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, ne dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Insesti po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/III
Poštni ček, račun, Ljubljana 15.179
Telefon številka 2349

Zlati jubilej papeža Pija XI.

Rim, 22. dec. (Tel. »Slov. l.«) Sv. oče Pij XI. je praznoval včeraj svoj zlatomašniški jubilej v baziliki sv. Petra s tiho sv. mašo. Ogromna bazilika je bila do zadnjega kotička napolnjena. Na tribuni, ki je bila pregrnjena z rdečimi preprogami, se je zbral diplomatski zbor in rimski patriciji. Tudi sorodniki svetega očeta so prisostvovali sv. maši. Po kratki molitvi, katero je opravil papež v kapeli svetega Zakramenta, se je napotil sprevod, na celu katerega je stopal sv. oče, proti oltarju, kjer je imel papež svojo jubilejno mašo ob asistenci svojih kaplanov in prefekta ceremoniarjev. Ko je bil končan »Te Deum«, je podelil sv. oče, stoječ pred oltarjem, apostolski blagoslov. Ogromni živijo-klici so spremljali papežev sprevod skozi baziliko, tako da se je sv. oče pred izhodom obrnil in še enkrat blagoslovil množice.

Popoldne je sprejema sv. oče člane državnega tajništva, ki so mu prišli čestitat za njegov zlatomašniški jubilej. V cerkvi San Carlo al Corso se je vršila popoldne svečana blagoslovitev novega marmornatega oltarja, ki jo

je izvršil papežev odposlanec kardinal Pompili.

Ljubljana, 22. dec. Danes je ves katoliški svet svečano praznoval zlatomašniški jubilej svojega vrhovnega dušnega pastirja sv. očeta Pija XI. V Ljubljani je v ta spomin v soboto ob 7 zvečer zvonilo po vseh cerkvah četrt ure dolgo Z zvonikov so zavihrale cerkvene belorumene zastave. V nedeljo je bila po vseh cerkvah slovesna služba božja s primerno pridigo. V stolnici je ob 10 imel slavnostno pridigo o delu sv. očeta in o pomenu njegovega zlatomašniškega jubileja stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka, nakar je škof koadjutor g. dr. Gregor Rožman ob številni asistenci daroval slovesno pontifikalno škofovo sv. mašo s »Te Deum«, cerkveni zbor pa je zpel papeško himno. Cerkev je bila polna vernikov. Ljubljana je na lep in dostojen način proslavila jubilej sv. očeta.

Maribor, 22. dec. Tudi v Mariboru smo na slovesen način proslavili zlatomašniški jubilej vrhovnega krmarja katoliške cerkve. Ob

pol 10 je bila v tukajšnji stolnici svečana propoved, ki jo je imel stolni kanonik dr. Cukala o zlatomašniškem papeževem jubileju. Osrednja misel njegovih propovedniških izjav je bila: veličina apostolskega očeta. Nato se je vršila pontifikalna sveta maša, ki jo je daroval ob številni asistenci prevzvišeni knezoškof dr. Andrej Karlin. Službi božji so prisostvovali številni verniki, ki so napolnili cerkev ter zastopniki posameznih korporacij in katoliških društev, med drugim mestni župan dr. Juvan, predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, zastopniki kat. akad. starešinstva in akad. kongregacije ter ostalih kršč. društev z društvenimi zastavami. Ob tej priliki se je pela pod odličnim vodstvom stolnega kapelnika Janeza Ev. Gašperiča znamenita Haydnova maša, pri kateri so sodelovali z odličnim uspehom gđe Claricci, ga. Kovič-Zamejčeva ter gg. Zivko in Neralič.

Belgrad, 22. dec. (Tel. »Slov. l.«) Danes so v Zemunu na zelo slovesen način proslavili zlatomašniški jubilej papeža Pija XI.

Dr. Vladimir Maček aretiran

Preprečena teroristična akcija v Zagrebu - Nameravan napad na vlak in v zagrebški katedrali - Stevine aretacije

Zagreb, 22. dec. AA. Zagrebški policiji se je zadnje dni posrečilo priti na sled pripravljene teroristične akcije, ki bi se imela izvršiti tiste dni, ko so zastopniki hrvatskih mest in kulturnih društev v narodnem navdušenju odhajali v Belgrad poklonit se Nj. Vel. kralju. Udeleženci teroristične akcije in glavni krivci so aretirani. Po izpovedbah prijateljev oseb je ugotovljeno, da se je imel izvršiti njihov atentat v Zagrebu in sicer s pripravljenimi peklenjskimi stroji, ki jih je policija tudi našla in so v njenih rokah vsi, razen dveh. Atentati so imeli biti izvršeni na vlak, s katerim so iz Zagreba 16. t. m. potovale poklonitvene deputacije, in v katoliški katedrali za časa velike maše 17. t. m. o priliki rojstnega dne Nj. Vel. kralja in, kakor

kaže, tudi zvečer istega dne v hotelu Esplanade o priliki svečanega plesa.

Ugotovljeno je, da so glavni krivci: Cvetko Hadžija, odvetniški pripravnik, Anton Štefanka, občinski uradnik v Karlovcu, Ivan Bernardić, študent, Martin Frankić, trgovski potnik, Velimir Močanaj, absolviran filozof, Ivan Prpić, študent, Ivan Ban, trgovski pomočnik, in Djuro Milković, kuhar. Pri pripravi pa so pomagali kot pomagači — udeleženci — polkovnik v pokojju Vilko Begič in bivši narodni poslanec bivše hrvatske seljačke stranke prof. Jakob Jelačić.

Policija je o tej stvari izvršila preiskavo in izročila krivce sodišču. Pred preiskoval-

nim sodnikom je bila dozdej zaslišana večina prizadetih oseb, ki so v glavnem ponovili izpovedbe, ki so jih dali na policiji. Begič in Jelačić pa sta, priznavajoč svojo udeležbo, ponovno označila pred preiskovalnim sodnikom kot pomagača dr. Vladimirja Mačka, bivšega narodnega poslanca bivše hrvatske seljačke stranke, ki je preko njiju dal denarja nekim gori omenjenim osebam, ki so imele izvršiti teroristično akcijo. To je ugotovljeno tudi iz drugih okoliščin in izpovedb.

Na podlagi tega je preiskovalni sodnik zaslišal dr. Vladimirja Mačka in ga s svojim odlokom pod D. S. Br. 2264 z dne 22. t. m. poslal v sodni preiskovalni zapor, kakor tudi vse druge zaslišane osebe. Ta zapor je po zakonu obligatoren.

Dve struji v današnji mednarodni politiki

Predavanje ministra dr. Beneša

Praga, 22. dec. (Tel. »Slov.«) Včeraj je imel zunanji minister dr. Beneš na poziv mladokrščanskih mož predavanje o zunanji politiki Češkoslovaške. V začetku svojega govora je dr. Beneš trdil, da so za zunanjo politiko vsake države merodajni trije činitelji in to so: zemljepisni položaj države, zgodovinske tradicije in gospodarske razmere. Razen teh treh činiteljev je merodajna za zunanjo politiko vsake države orijentacija nasproti svetovni politiki vobče. Ta potreba orijentacije in stališče nasproti splošni svetovni politiki je posledica velikega napredka tehnike, zlasti prometnih sredstev, radi česar se svetovna politika bolj in bolj centralizira in interesi posameznih držav se vežejo. Najvernejši izraz te obče vezanosti svetovne politike je Društvo narodov.

Govoreč o zunanji politiki Češkoslovaške republike je dr. Beneš dejal: Za pravec zunanje politike države so v glavnem merodajne

počudbe. Danes imamo v Evropi dve struji, konservativno in revolucionarno. Konservativno zunanjo politiko vodijo države, ki stoje na stališču nekršenja mirovnih pogodb, namreč, da ostane stanje, ki je stvorjeno z mirovnimi pogodbami, dočim vodjo revolucionarno zunanjo politiko one države, ki streme za revizijo mirovnih pogodb.

Vsa zunanja politika Češkoslovaške se vodi v konservativnem duhu. Inspirirana je od visokih etičnih in moralnih načel, toda to ne pomeni, da Češkoslovaška ne računa s svojo materijalno silo. Poleg ideje konservativizma obstojita v češkoslovaški zunanji politiki še dve ideji in to ideja radikalne slovanske koncepcije in ideja nevtralizacije po vzoru Švice.

Dr. Beneš naglašja, da je on pristaša prve koncepcije, to je radikalne slovanske koncepcije. Pri uresničenju te ideje se mora stalno računati z dvema činiteljima in to z notranjim političnim položajem Rusije in s spori med po-

edinimi slovanskimi narodi, katere je treba brezpogojno rešiti, če hočemo voditi veliko slovansko politiko. Razen tega bi morali slovanski narodi upoštevati tudi stališče zainteresiranih držav, namreč, kakšno stališče zavzemajo nasproti slovanstvu.

Kar se tiče koncepcije nevtralizacije po vzoru Švice, je dr. Beneš mnenja, da je ta za Češkoslovaško nemogoča. Svica je mogla stvoriti tako državno obliko z ozirom na čisto svojevrstne zemljepisne, kulturne in politične razmere.

Nato je dr. Beneš orisal pregled češkoslovaške zunanje politike in njeno vlogo v mednarodni politiki. V glavnem ugotavlja sodelovanje s Francijo in z malo antanto, s čimer je dobila Češkoslovaška znaten političen ugled v svetovni politiki. S svojim udeleževanjem pri arbitražnih pogodbah si je Češkoslovaška za slučaj napada zagotovila moralno podporo cellega sveta.

Perziji mora domov

Carigrad, 22. dec. (Tel. »Slov. listuc.«) V Carigradu živeči Perziji so zelo vznemirjeni, ker jih je teheranska vlada pozvala, da se imajo vrniti v Perzijo. Perzijska vlada utemeljuje to svojo zahtevo z novim perzijskim zakonom, ki z grožnjo hudih kazni predpisuje, da se imajo vsi v inozemstvu bivaajoči Perziji vrniti domov tekom enega leta ter za bodočnost dovoljuje zapustiti Perzijo največ za dve leti. Tukajšnja perzijska kolonija šteje okoli 15.000 ljudi, ki deloma niti ne poznajo svoje domovine, večinoma pa so v dobrih razmerah in mnogi tudi bogati.

VSEM NAROČNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELI SREČNE IN VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE »SLOVENSKI LIST«

Poneč člana 157 zakona o osnovnih šolah

Subotica, 22. dec. (Tel. »Slov. l.«) Subotički »Dnevnik« se na uvodnem mestu pod naslovom »Narodna prosveta in zasebna društva« bavi s členom 157 ljudskoškolskega zakona, ki, kakor znano, pooblašča ministra prosvete, da izda naredbo »za združitve celokupne privatne in državne akcije za ljudsko prosveto«. List navaja najprej, da so do sedaj obstojala razna privatna prosvetna, kulturna, pevska, profesionalna društva in da so ta vršila svoje delo po svojih predpisih in ideologiji. »Radi tega je nastajalo«, trdi dalje list, »cepljenje moči, disharmonija in zametavanje cilja, ki ga je bilo treba doseči. Na drugi strani pa so posamezna društva vodila delo za narodno prosveto izključno le v duhu svoje ideologije. Toda ta njihova ideologija se je dostikrat križala tudi z bistvenimi interesi naroda.«

Dalje piše list:

1. Delo privatnih društev za narodno prosveto bo moralo biti v bodoče v skladu s prizadevanjem državnih oblasti in ustanov. Narodna prosveta bo služila v prvem redu in izključno samo interesom naroda in države.
2. Odstranil se bo škodljivi paralelizem delovanja, ne bo več cepljenja moči in trošenja dvakratne in trikratne energije za isto delo.
3. Ujedinile se bodo ustanove z istimi nalogami, kjerkoli bo to potrebno in koristno. — Tako poroča subotički »Dnevnik«.

Naš kralj in vlada za svetovni mir

Belgrad, 22. dec. (Tel. »Slov. l.«) Iz Pariza javljajo, da je minister Spalajković napisal predgovor za posebno številko »Revue des Balkans«, ki je posvečena Jugoslaviji. V tem članku poudarja Spalajković, da je namen in veliko prizadevanje kakor jugoslovanskega kralja tako tudi našega režima splošni svetovni mir. V tem duhu delata kralj in vlada v svoji državi in v inozemstvu.

Sprejem poklonitvenih deputacij

Belgrad, 22. dec. AA. Po sporočilu maršalata dvora bo Nj. Vel. kralj sprejel v avdijenci poklonitvene deputacije naslednje dni: Iz vardarske, moravske banovine 25. dec. v sredo ob 17.30. — Iz vrbanske in zetske banovine 29. dec., nedeljo ob 17.30. — Iz dunavske, dravske in drinske banovine 12. januarja 1930 ob 17.30.

Zakon o pouzdigi živinoreje

Belgrad, 22. dec. AA. Nj. Vel. kralj je snoči sprejel v avdijenci ministra dr. Frangeša in je ob tej priliki podpisal zakon o pouzdigi živinoreje. Glede na dejstvo, da naj se celokupna poljedelska proizvodnja preorijentira v praksi na čim intenzivnejšo živinorejo, je ta zakon vsekakor eden izmed najvažnejših zakonov iz resora ministrstva poljedelstva.

Otvoritev nove žel. proge

Belgrad, 22. dec. (Tel. »Slov. l.«) Danes so na slovesen način otvorili železniško progo Kragujevac—Kraljevo, ki tvori del jadranske proge. Otvoritev se je udeležilo mnogo odličnih osebnosti, med njimi prometni minister, ki je imel govor, v katerem je izrazil te-le misli: Gradnja jadranske proge je bila že pred vojno v načrtu. Sedanja izgradnja proge Kragujevac—Kraljevo je samo etapa pri izvršitvi tega načrta. Ta del proge bo samo drugi tir jadranske proge, s čimer bo promet zelo olajšan. Minister je izrazil svojo hvaležnost vsem onim, ki so sodelovali pri zgraditvi te proge.

Težave s prehrano v Rusiji

Moskva, 22. dec. (Tel. »Sl. l.«) Izredno strogo pobirana žetev pri ruskih kmetih je sovjetskimi oblastem omogočila zbrati rezervno zalogo 2 milijonov pudov žita. Vlada je odredila, da se 250.000 pudov od te zaloge pridrži za zvišanje krušnih deležev v onih delavskih središčih in industrijskih okrožjih, kakor v Moskvi in Leningradu, kjer se je dosedaj razdeljevala manjša kvota kruha. Radi nadaljnje preskrbe mest in delavskih centrov z mesom je glavna pisarna stranke

sklenila nujne odredbe, katere je vlada tudi uvedla in bo izvršitev kontrolirala potom stranke po mestih in na deželi. Najvažnejša odredba je ta, da se bo v bodoče preskrba z mesom centralizirala v trgovinskem komisariatu na enak način, kakor se to vrši za žito. Nadaljnje odredbe gredo za tem, da se čim najbolj pospeši živinoreja na državnih posestvih in v zadrugah. Ustanoviti hočejo tudi takozvane »živinske tovarne«, t. j. na državnih posestvih naj se uvede živinoreja

življenjskimi potrebščinami povpraševanje že ni doseglo predvojnne višine. Posamezne lutine jedo še vedno manj in slabše, kakor pred šestnajstimi leti. Da je bil večerajšnji trg živil kljub temu živahnejši, je seveda vzrok v tem, da postaja Ljubljana z okoliskimi občinami vred veliko mesto. Skoro popolnoma pa je popustila potreba po raznih delih pohištva, kakor blazinah, naslanjačih, sekretarjih, ki so se pred vojno za Božič mnogo kupovali. Prva leta po vojni za kulturne potrebščine sploh ni bilo povpraševanja. Le malokdo je za Božič kupil avoicem knjigo. Letošnji Božič kaže k temu zopet korak navzgor. Tudi knjižarne morejo biti zadovoljne z zlato nedeljo. Občinstvo ne kupuje slabše opremljenih knjig, pač pa lepe, nove izdane, kakor jih je letos več prišlo na književni trg.

Ena panoga pa more biti popolnoma zadovoljna — radio-potrebščine. Kar nekam v modo je prišlo obdarovanje z radio-aparti. Prodajna Radio-Ljubljane je priredila za Božič posebno razstavo, ki je nepričakovano dobro uspela: zakaj večina razstavljenih aparatov je bila popolnoma razprodana. Število novih radio-naročnikov pa se je za letošnji Božič dvignilo za več sto. Splošen vtis večerajšnje zlate nedelje: bila je razmeroma še živahna kupčija, znamenje, da se prebivalstvu le obrača na boljše. Vsem seveda ne, ali večini pa le.

Mariborska nedelja

Maribor, 22. decembra.

Zaživela je sezona ter se razprostirala v znamenju zimskošportnega nedeljevanja. Vzdušje kamniškega klanca, ob Treh ribnikih in na kjerkoli je zaznati malo počevnosti, se je podil in pogajal osnovnošolski ter nižjesrednješolski drobiž ter vzi-

val — navzlic prepovedi sankanja po ulicah, cestah in trgih. Na Pohorje pa so šli predbožičevati mariborski smučarji pod vodstvom neumornega zimskošportnega predvoditelja V. Goluboviča, se vbadali ob Klopnem vrhu ter zdrseli naprej proti Mislinju; sneg za smuko kakor nalašč in — preko pol metra ponekod visok.

Mariborske gospodinje pa so osredotočile svoje skrbi na »zlato nedeljo« ter nje staroslavne ter neizogibne predbožične običaje; trgovci so imeli sicer dober »kšeft«, toda tako kakor pred vojno ter v prvih povojnih letih ne bo menda več — praviho. Posebno živahno je bilo povpraševanje skrbnih mariborskih mamice sredi smrekovega gozdiča na Glavnem trgu in pa v »stancunah« z igračkami ter drugim drobižem (sanke, drsalke itd.).

V gospodarskih krogih pa se je s posebnim zadoščenjem in zadovoljstvom sprejela vest o ustanovitvi finančnega inšpektorata v Mariboru, ki bo za finančno upravne posle ob naši severni meji posebne važnosti. Tudi se v teh krogih izraža pričakovanje, da se bo po dokončni ureditvi banke uprave pristopilo v zakonu z dne 3. okt. utemeljeni izgraditvi tukajšnjega okrožnega inšpektorata.

Policijska beleži danes dober plen. Prišel je v Maribor 28 letni Avgust Vidmar in beračil pri nekem lesnem trgovcu. Kmalu pa se je pokazalo, da je Gustl nevaren možanec in da ima na vesti več vlomov, tatvin in drugih takih sličnih stvari, ki jih je izvrševal v območju dežele Kranjske. Oddan je v sodne zapore.

Nezgodna beležnica vsebuje danes več slučajev podedice. Med drugim je v Gaievi ulici pred hišo št. 7 spodrsnil hišni posestnik Ivan Velker ter si pri padcu zlomil desno nogo. Ponesrečena so prepeljali v bolnico.

Wacker (Dunaj) : Ilirija 5:2 (1:2)

Letos ni bilo razen par tekem s klubi s Koroške nobene večje mednarodne prireditve. Šele na koncu leta se je ponudila Iliriji nad vse ugodna prilika. Ilirija, zvesta svoji tradiciji, te prilike ni izpustila. Gotovo ji tudi ni žal, kajti večerajšnji tekmi je pristavilo tako lepo število sportnega občinstva, kakor ga letos razen pri prvenstveni tekmi s Primorjem ni bilo na nobeni tekmi. Ta lep poset je jasen dokaz, da zanimanje za nogomet ni padlo, ako se v resnici nudi občinstvu prilika, gledati prvovrstno tekmo. In to je nudilo v vsakem oziru večerajšnje srečanje našega jesenskega prvaka z renomiranim profesionalnim moštvom Wackra. Wacker je svoje moštvo pred kratkim ojačil še z znanim avstrijskim reprezentančnim igralcem Horvatom. Proti Iliriji je nastopil razen desnega krila v najmočnejši sestavi. In reči moramo, da je z rezultatom 5:2 dosegla Ilirija kljub porazu lep uspeh. Ta rezultat bi bil lahko še boljši, da je krilska vrsta Ilirije vzdržala tempo do konca.

Wacker je pokazal do podrobnosti precizno igro. Naprej podana žoga je našla vedno svojega moža. Priliko smo imeli gledati na kako rafiniran način si je napadalni trio ustvarjal situacije. Posamezni igralci so vedno gledali, da so pritegnili k sebi obrambo, vsled tega je bil igralec prost. Moštvo kot celota, kakor tudi posamezni igralci so v vsakem oziru zadovoljili.

Toda tudi Ilirija je zadovoljila svoje pristaše. Vsi igralci so se odlikovali z izredno marljivo in požrtvovalno igro. Najboljši del moštva je bila obramba v kateri je tudi vratar Malič opravil svojo težko nalogo dobro. Golov, ki so padli, ni mogel ubraniti. Krilska vrsta, jedro moštva, ni bila

na višini obrambe. Srednjemu krilcu se je najbolj priznalo pomanjkanje rutine. Vendar je po svojih močeh storil, kar je mogel. Zlasti je bil na višini prvih 25 minut druge polovice igre. Teh 25 minut se je igralo na obeh straneh z elanom, v tem času je pokazala Ilirija docela enakovredno igro svojemu nasprotniku. Od stranskih krilcev se je Zupančiču najbolj poznalo, da ni treniral. Unterreiter večeraj ni silil, kakor ponavadi, v napad, zato je tudi s to igro bolj ugaljal. Napadu se je poznalo, da mu je manikal pravi srednji napadalec. Erman je sicer napravil par lepih potez, ni pa znal vzdržati stika s krilci. Med tem ko je imela obramba največ dela, so napadalcu gledali, mesto da bi prišli pomagati. Edini Neli se je vračal po žoge. Na igro je precej vplivalo zmrznjeno igrišče, kajti na s snegom pokritem terenu se pri nas še ni igralo. Oman je že prvih 25 sekund zabil prvi gol. Šele v 15. minuti se je posrečilo Walzhoferju izenačiti. Toda že v 23. minuti je Erman dosegel vodstvo z 2:1. Obojestransko se je zamudilo več lepih prilik.

V drugi polovici je Omana v zvezi zamenjal Doberlet, na krilu je pa nastopil Kreč. Ta sprememba je poživela celo moštvo. Prvih 25 minut se je obramba Wackera morala precej truditi, da je preprečila uspeh Ilirije. V 16. minuti je Jax izenačil. V 30. minuti je Horvath zabil tretji gol. S tem golom je zmedel Ilirijo, ki je prejela v 35. in 41. minuti še dva gola po Windnerju, ki bi pa lahko izostala, da se je igralo do konca z isto marljivostjo, kakor se je pričelo. Tekmo je sodil Deržaj dobro, ni pa imel težke naloge, kajti obe moštvi sta igrali fair.

Vesel Božič!

Telefon 25-27

B. zojav. e: Gradbena Ljubljana

Ljubljanska gradbena družba Z. O. Z.

Ljubljana, Štomškova ulica 19

Srečno Novo leto!

Telefon 25-27

Brzjavke: Gradbena Ljubljana

Gradbeno podjetje za vse vrste visokih zgradb, industrijske zgradbe, gospodarska poslopja, cestne in mostne zgradbe ter vsa v gradbeno stroko spadajoča dela — — — Najnižje cene in najsolidnejša izvršitev!

Želim

vesele božične praznike svojim cenj. odjemalkam in odjemalcem!

Ivan Žan, mesar

Ljubljana, Šotski drevored

Priporočam ob nem. bogato izbiro prvovrstne govedine in teletine

Pristna namizna vina
Desertna vina
Malaga
Vermouth
Prošek

Točnica Jos. Vitk
Ljubljana, Sv. Petra c. 13

Vesele božične praznike želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in naročnikom

Ivan Zanoškar
umet. in str. kolarstvo

Ljubljana, G. spovetska cesta 16

Inserirajte v »Slovenskem Listu«!

Vsem svojim naročnikom želi vesele božične praznike

„Slovenski list“

Prevzem

novih podmornic

Belgrad, 22. dec. AA. Minister vojne in mornarice general Hadžić je odpotoval v Kotor, da prisostvuje svečanemu prevzetju dveh naših podmornic »Smeli« in »Hrabri«. Svečanosti bo prisostvoval tudi francoski poslanik na našem dvoru g. Emile Dard.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem!

Franc Rezar, mesarja.

Stoinica: Pogovarjev trg — Ljubljana.

Patentne divane,

spalne fotelje, otomane, modrace v različnih vzorcih, kupite najceneje pri tapingniku **FRAN JAGER** Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29.

Družba „ILIRIA“

Dunajska cesta št. 46

Telefon: 2820

Premog

Drva

Koks

ROBERT MIHOR

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Devinska ulica 5

se priporoča za vsa pod tesarsko stroko spadajoča dela

Inserirajte

„Slov. listu“!

Klobuki

najnovjših barv in oblik za idočo sezono, ter razne športne klobuke in čepice Vam nudi bogato založena specialna trgovina klobukov

J. Pok nast. M. Bogataj
Ljubljana, Stari trg 14

Sprejemajo se klobuki v popravilo, cene zmerne

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

IVAN PREGELJ

IZBRANI SPISI

IV. zvezek:
Zgodbe zdravnika Muznika. (I. in II. del.)
Tolminske matere sveta noč.

III. zvezek:
Odisej iz Komende.
Zapiski gospoda Lanšpreškega.

Dve knjigi pristne domačnosti! Poljudno in vendar stilistično prefinjeno berilo, ki osvaja bralce doma in v tujini.

II. zvezek:
Božovec Jernej.
Balade v prozi.

I. zvezek:
Štelan Golja in njegovi.
Tolminske novele.

Vsak zvezek velja 45 Din, vezan v celo elegantno platno 60 Din.

Pregelj ni samo darovit pripovednik, je tudi kritičen. Kar izbira v svojih spisih, je priznano dobro in zrelo. Tako smemo mirno trditi, da so Pregeljevi spisi danes, tako po vsebini kakor po obliki na slovenskem književnem trgu med prvimi.

Srečen Božič

boste imeli, če ste si že nabavili raduski aparat - Iz vseh evropskih mest boste slišali krusne božične speve

Če aparata še nimate, se hitro odločite ter stopite v naš prodani paviljon na Miklošičevo c. poleg Uniona

Zahtevajte aparat po naših izjemnih božičnih cenah in plačilnih pogojih, ki omogočajo nabavo aparata vsakomur

Že noči ali jutri zvečer Vam bo aparat pel v Vašem stanovaouju

Radio - Ljubljana, Miklošičeva c. 5

KLISEJE

vseh vrst, v poljubni obliki, za eno- in večbarvni tisk, reprodukcije po risbah, perorisih, akvarelnih in oljnatih slikah, fotografijah i. t. d. — dobavlja solidno in po zmernih cenah

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani

Leto strahote 1793

Spisal Victor Hugo.

»Kdo pa je pravzaprav ta Lantenac?« je vprašal nek meščan.

»Bivši plemenitaš,« je odgovoril drugi.

»Eden iz tistih, ki streljajo ženske,« je dejal nekdo iz »belih«.

»To je res,« se je naenkrat oglasila Michelle Fléhard.

Ljudje so se obrnili k njej.

»Tudi mene je velel ustreliti,« je nadaljevala. Ljudje so se začudili. Stvar je izgledala zelo neverjetno. Ali je ta ženska vstala od mrtvih? Kmetje so jo gledali po strani. In res jo je bilo strah pogledati. V obupu slabotne ženske je nekaj, kar zbuja grozo. Toda kmetje gledajo stvari bolj enostavno. »Ta ženska bi utegnila biti špionka,« je rekel nekdo.

»Bodite no pametni in izginite,« je rekla tiho dobrosrčna kmetica, ki je bila že preje opomnila Michello, naj bo tiho. »Jaz ne delam nič slabega,« je odgovorila le-ta, samo svoje otroke iščem.

Dobra kmetica je potrkala s prstom na čelo, ljudem pomežiknila in dejala: »Ni pri pravi.«

Potem je potegnila Michello nekoliko v stran in ji dala hleb kruha. Michelle Fléhard je vgriznila vanj, ne da bi se zahvalila; bila je lačna ko sestradan pes. »Žre ko žival,« so dejali kmetje, »res ne bo pri pravi pameti.«

In so se eden za drugim razkropili.

Ko se je Michelle Fléhard najedla, je rekla kmetici: »Kako se pride na Tourgue-o?« — »Ježeš Marija,« je vzkliknila kmetica, »jo je že spet prijelol!« — »Jaz moram na Tourgue-o, povejte mi pot!« — »Nikoli!« je odgovorila dobra ženska, »da bi vas ubili, kajne? Sicer pa poti ne vem. Vi ste torej res nori? Ti revica ti, tako ste utrujeni, ali bi ne bilo boljše, če bi se pri meni malo odpočili?«

»Ne,« je rekla Michella, saj vam pravim, da so

mi ukradli moje otroke. Malega dekliča in dva fantka. Prihajam iz brloga v gozdu. Ljudje lahko prašajo Tellmarcha, Caimanda, zame. In pa moža, ki sem ga srečala na polju. Caimand me je zopet ozdravil. Vojaki so me streljali. Tudi narednik Radoub vam to lahko potrdi. On nas je našel takrat v gozdu. Mene, René-Jeana, Alaina in malo Georgetto. Mojega moža so ubili. Imel je kmetijo v Siscoignardu. Vi ste dobra duša, pokažite mi pot! Nisem nora, mati sem. Izgubila sem svoje otroke, zdaj jih iščem. Danes ponoči sem spala v nekem skednju. Moram na Turgue-o. Nisem tatica. Ljudje mi lahko verjamejo. Pomagajte mi, da rajdem svoje otročiče. Nisem tukaj doma. Ustrelili so me; kraja ne vem, kjer je to bilo.«

Zenska je skomizgnila z rameni in dejala:

»Poslušajte, v revoluciji se take stvari ne pripovedujejo, ki jih nobeden ne razume. Lahko vas zapro.«

»In Tourgue-a?« je vzkliknila mati. Ljuba žena prosim vas pri Bogu in pri naši ljubi Materi božji, rotim vas, povejte mi pot, kako se pride tja!«

Kmetica se je zdaj res razsrdila. »Ne vem; pa četudi bi vedela, ne bi vam povedala. To je kraj na slabem glasu, tjakaj ne hodi noben pošten človek.«

»Jaz pa bom šla,« je dejala mati in se odpravila.

Kmetica je nekaj zagodrnjala, potem pa je stopila hitro za njo in ji pomolila v roko še en ajdov hlebec.

»Tukaj imate za večerjo!«

Michelle Fléhard je vzela kruh in korakala dalje, ne da bi se obrnila. Naposled je izginila v gozdu.

Isteča dne, še preden se je zdanilo, se je bilo v temini na poti, ki preseka gozd med vasema Janevé in Lécousse, zgodilo sledeče:

Vse poti po bretonskih šumah so liki soteske; ta pot pa, ki vodi iz Javené skozi Parigné na Lécousse, je pa posebno globoko vrezana in poleg tega zelo vijugasta; na desno in levo zadelana od nasipov

in grmovja, je bolj podobna globeli nego potu. Bolj pripravnega mesta za napad iz zasede kmetje ne bi bili mogli najti.

Teča jutra, eno uro, preden je bila Michelle Fléhard v prvi vasi srečala pošastni voz z žandariji, je v tem gozdu na obeh straneh poti mrgolelo divje izgledajočih postav. Za hosto in grmičjem so se skrivali ljudje, vsi odeti v takozvani »grigo«, to je suknjič iz kože, kakor so ga nosili v šestem stoletju bretonski kralji, v osemnajstem pa bretonski kmetje. Bili so oboroženi s puškami in sekirami ter so si na neki jasi napravili iz dračja grmado, pri kateri so se zaporedoma gredli. Tisti, ki so bili »v službi«, so oprezovali z nabitimi puškami na obeh straneh poti. Če bi bil kdo mogel z očmi prodrati gosto listovje, bi bil videl povsod med vejami prežeče cevi in pa prste na petelinih. Vse puške so bile namerjene na pot, ki se je blede razločevala v jutranjem somraku. Culi so se šepetajoči glasovi:

»Ali si pa tudi gotov, da je ona?«

»Vsi pravijo.«

»Pa bo prišla tukaj mimo?«

»Kod pa!«

»Ne smemo je pustiti skozi.«

»Se razume. Sežgali jo bomo.«

»Zato smo pa tukaj — tri vasi.«

»Kaj pa spremstvo?«

»Ubili bomo vse po vrsti.«

»Samo, če bo res prišla po tej poti.«

»Nikjer drugod ne more skozi.«

»Eni pravijo, da prihaja iz Fougères, drugi, da iz Vitré.«

»To je čisto vseeno.«

»Imaš prav; pa naj prihaja iz Fougères ali iz Vitré, od hudiča vsekakor prihaja.«

»In k hudiču jo moramo spet poslati.«

»Pravijo, da se pelje v Parigné.«

»Zdi se tako.«

»Pa ne bo prišla tja.«

»Čisto gotovo ne!«

»Nikoli!«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25 zvezek: Haggard HGI (ESARIA MUNIZ/LUME 32 Din vez 42 Din — 27 zvezek: Prigosa, OTROKI SOLNI 24 Din vez 32 Din — 28 zvezek: Haggard KLEOPATRA 28 Din vez 40 Din — 29 zvezek: Savinšek IZVOD (F. L. H. 30 Din vez 42 Din — 30 zvezek: Steinkewitz NA POLJU SLAVE 28 Din vez 40 Din — 31 zvezek: (odna Davie, IZGUBLJENI SVEI (The Lost World) Roman (s slikami) 24 Din vez 32 Din

Za božično darilo.

Bogato izbiro nogavic in trikotaznega zimskega perila po najnižjih cenah priporoča trgovina v Semenišču od „velbom“ Šolski drevored v Ljubljani

Ljudska samopomoč v Mariboru

prejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1 do 90. leta in izplača do največ Din 58.000 — na podporah. Zahtevajte brezplačno prisopno zjavo

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi svojim cenj odjemalcem!

Josip Musar, mesarijz - Ljubljana
Mesnica: Stornica: Sv. Petra c. 61 Šolski drevored

Znižane cene za Božič!

Oglejte si igračne in otroške vozičke, trikotke, holenderje, male automobile

sva in stroje, najnovejša dvokolesna pnevmatiko i. t. d. Velika izbira. Prodaja in popravila. TRIBUNA F. B. I. tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovaška cesta št. 4.

Do 31. XII. 25% popusta za božična darila na ČEVLJIH

Din 45.—

Din 105.—

Din 125.—

Din 155.—

Din 65.—

Din 135.—

STANDARD CARL POLLAK D. D. DUNAJSKA CESTA 23 na dvorišču

Desortirana roba do 50% popusta

Ugodno in najceneje nakupite vsakovrstno manufakturno blago za

Božič in novo leto samo pri

Obračilnici za Slovenijo LJUBLJANA :: Miklošičeva c. 7.

Najfiniše pecivo za Božič! Sprejema vsa tozadevna naročila Parna pekarna Dolinar Franc, Ljubljana Poljanska cesta št 19 in Pred škofijo št. 11

Brez škode pere samo z mlačno!

Omeščajte vodo z navadno sodo, vlad česar b' d'eta pri h'ra'li na pot o'ni' mila. Izbrajte pa ved o'ie ono, na katero se lahko zanesete. Ne pozabite pri tem na

izrptinovo milo GAZELA